

▲ Pásová seč u Poutnova na Tepelsku na jednom z nově vymezených půdních bloků. Vynechávání neposečených pásů umožňuje přežívání vzácných druhů lučních motýlů. Foto Přemysl Tájek.

Udělalí jsme pro přírodu – vymezení způsobu hospodaření na travních porostech

Jana Jískrová, AOPK ČR, Regionální pracoviště Správa CHKO Slavkovský les

Konec roku 2014 a první pololetí roku 2015 se na Správě CHKO Slavkovský les nesl ve znamení vymezení typů ošetřování travních porostů v rámci agroenvironmentálně-klimatického opatření (AEKO). Jedná se o typy zemědělského hospodaření vázané na dotace zohledňující požadavky ochrany přírody.

Vymezovali jsme travní porosty na půdních blocích na území CHKO, v NPR a NPP mimo CHKO i ve volné krajině. Na území CHKO bylo vymezeno 1 759 půdních bloků umožňujících optimální péči o travní porosty vzhledem k výskytu bylinných společenstev či živočichů, se specifickými nároky. Vymezeny byly dvojsečné *mezofilní a vlhkomilné louky* s omezenou možností hnojení, jednosečné *horské suchomilné louky, druhově bohaté pastviny* s nižším zatížením dobytčími jednotkami, *suché stepní trávníky a vřesoviště* pro pastvu ovcí a koz, jednosečné ručně sečené *trvale podmáčené a rašelinné louky, ochrana*

modrásků s ponecháním neposečených ploch umožňující vývin motýlů a *ochrana chřástala polního* se sečí po 15. 8. zajišťující vyhnždění tohoto zvláště chráněného druhu.

Velký dík patří všem zemědělcům, kteří s námi na vymezení titulů spolupracovali, neboť farmář žádající o dotace na zemědělské půdě se na území CHKO musí do vymezených titulů přihlásit povinně. Úkol to nebyl jednoduchý, neboť ač byl termín k ukončení činnosti stanoven na půlku května, nařízení vlády definitivně vymezující podmínky hospodaření bylo vydáno až 15. dubna 2015. V nastalé krizové situaci tak byl nakonec termín prodloužen o dva týdny, a to do konce května.

Ve „volné krajině“, tj. v území nezasahujícím do zvláště chráněných území a území NATURA 2000, byly vymezovány pouze čtyři z výše uvedených titulů, přičemž přihlášení se ke stanovenému hospodaření je zde dobrovolné, je pro farmáře

pouze nabídkou na přírodě prospěšné hospodaření za zvýhodněné finanční ohodnocení. Jedná se o tituly *suché stepní trávníky a vřesoviště, trvale podmáčené a rašelinné louky, ochrana modrásků a ochrana chřástala polního*. Ve volné krajině tak bylo vymezeno 1 201 návrhů, z toho 910 návrhů v titulu trvale podmáčené a rašelinné louky, na něž je náš region obzvláště bohatý. Významná část z těchto titulů byla vymezena mimo půdní bloky, to znamená na travních porostech, kde se v současné době nehospodaří. Zajímavé finanční ohodnocení tohoto titulu tak může být impulzem pro obnovu hospodaření na těchto mokřadních loukách, které zamezí nežádoucímu snižování jejich druhové rozmanitosti.

Řada opatření je už v současnosti v terénu prováděna. Nově se do zemědělských dotací podařilo zařadit např. louky mezi Kladskou a Prameny. Věříme, že se tím podaří zpomalit invazi vlčího bobu mnoholistého (louky jsou koseny v době jeho květu). Část nejceněnějších mokřadních luk zde byla do současnosti kosena

z finančních prostředků ochrany přírody (tzv. Program péče o krajinu), nový dotační titul *ochrana modrásků*, který jsme zde vymezili, však rovněž umožňuje vhodné hospodaření na těchto lokalitách a ušetřené prostředky můžeme použít na jiná potřebná opatření.

Příznivý dopad na populace vzácných motýlů bude mít jistě také pásová seč, která je od letošního roku prováděna na řadě míst, především pak ve východní části CHKO na Tepelsku. Ponechání části neposečené plochy v daném roce umožňuje pro motýly zajištění živných rostlin a ochranu vývojových stádií.

Děkujeme všem farmářům za spolupráci na tomto nelehkém úkolu, který pro ně znamená nastavení hospodaření na dobu pěti let, během nichž můžeme sledovat, jak se nám daří plnit naše očekávání. ■

▼ Pásová seč na podporu vzácných druhů motýlů

